

Rapport

Datum: 23 november 1999
Rapportnummer: 1999/485

Klacht

Op 17 februari 1999 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer J. te X, met een klacht over een gedraging van Staatsbosbeheer, regio Noord-Holland, te Alkmaar.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van Staatsbosbeheer te Driebergen, werd een onderzoek ingesteld.

Op grond van de door verzoeker verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoeker klaagt erover dat Staatsbosbeheer begin juli 1998 het hek, waarmee een weggedeelte door gebied M-dijk (gemeente H.) richting de R-weg is afgesloten, heeft voorzien van nieuwe hangsloten en heeft geweigerd hem daarvan de sleutels te verstrekken. Verzoeker stelt dat hij hierdoor zijn recht van weg in de richting van de R-weg niet kan uitoefenen.

Achtergrond

1. Burgerlijk Wetboek

Artikel 5:1, tweede lid:

"Het staat de eigenaar met uitsluiting van een ieder vrij van de zaak gebruik te maken, mits dit gebruik niet strijdt met rechten van anderen en de op wettelijke voorschriften en regels van ongeschreven recht gegronde beperkingen daarbij in acht worden genomen."

2. Algemene wet bestuursrecht (Wet van 4 juni 1992, Stb. 315)

Artikel 3:1, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat op andere handelingen van bestuursorganen dan besluiten de afdelingen 2 tot en met 5 van overeenkomstige toepassing zijn, voor zover de aard van de handelingen zich daartegen niet verzet.

De artikelen 3:2, 3:3 en 3:4, die deel uitmaken van afdeling 2 - getiteld: "Zorgvuldigheid en belangenafweging" - luiden als volgt:

Artikel 3:2:

"Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen".

Artikel 3:3:

"Het bestuursorgaan gebruikt de bevoegdheid tot het nemen van een besluit niet voor een ander doel dan waarvoor die bevoegdheid is verleend".

Artikel 3:4:

"1. Het bestuursorgaan weegt de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen af, voor zover niet uit een wettelijk voorschrift of uit de aard van de uit te oefenen bevoegdheid een beperking voortvloeit.

2. De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen".

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd Staatsbosbeheer (hierna: SBB) verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd een aantal specifieke vragen gesteld. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reacties van betrokkenen gaven aanleiding het verslag aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoeker is sedert april 1989 eigenaar van een onroerende zaak, bestaande uit een woonhuis met tuin, erf en weiland, gelegen nabij de H-dijk te X, kadastraal bekend gemeente S., sectie F, nummer 320. Dit perceel vormde voorheen tezamen met perceel S., sectie F, nummer 319, het kadastrale perceel X F 87, voordien bekend als ruilverkavelingskavel 39011. Het erf van verzoeker is via twee wegen ontsloten naar de openbare weg. Enerzijds via een pad dat loopt naar de H-dijk en anderzijds via een pad door gebied M-dijk in de richting van de R-weg.

2. In de transportakte waarbij verzoeker de eigendom van voornoemde onroerende zaak verkreeg, werd voor bestaande erfdienstbaarheden verwezen naar een akte van ruilverkaveling van 23 december 1970. Daarin werd een aantal zakelijke rechten gehandhaafd of gevestigd, waaronder:

"2. Recht van weg, ten behoeve van kavel 39011 en ten laste van kavel 08034, krachtens overschrijving 1558/77,"

(...)

"299. Recht van weg, ten behoeve van kavel 39011 en ten laste van kavel 08034, krachtens ruilverkaveling."

Kavel 08034, volgens het kadaster Noord-Holland thans genummerd H. P 515, was destijds en is nog steeds in eigendom toebehorend aan SBB.

3. Bij brief van 26 juni 1990 richtte de notaris, die de transportakte had gepasseerd, zich tot SBB en gaf daarbij aan:

"...Tot mij hebben zich gewend (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.), eigenaars van het onroerend goed plaatselijk bekend als H-dijk (..) te X.

De eigenaars hebben mij stukken overhandigd m.b.t. de gerezen problemen van een recht van overpad ten laste van het de Staat in eigendom toebehorende "Park M-dijk".

Blijkens de door mij op 13 april 1989 gepasseerde transportakte, waarbij (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) de eigendom verkregen van het onroerend goed aan de H-dijk (..) te X werd terzake gevestigde erfdienstbaarheden verwezen naar de akte van ruilverkaveling d.d. 30 (bedoeld is 23; N.o.) december 1970 (...), van welke akte van ruilverkaveling een afschrift werd overgeschreven ten hypotheekantore te Alkmaar op diezelfde dag in deel 1917 nummer 1.

In gemelde ruilverkaveling werd voor een reeds gevestigde erfdienstbaarheid verwezen naar het nummer 2, waarin woordelijk staat vermeld:

"2. Recht van weg, ten behoeve van kavel 39011 en ten laste van kavel 08034, krachtens overschrijving 1558/77,"

In bedoelde overschrijving 1558 nummer 77, d.d. 7 juli 1964 voor genoemde notaris A. verleden en overgeschreven ten gemelde hypotheekantore op 8 juli 1964, staat woordelijk vermeld:

"8. bij deze wordt gevestigd een erfdienstbaarheid van weg ten laste van die verkochte gedeelten van de kadastrale percelen nummer 657 en 590 als hiervoor vermeld en ten behoeve van de onverkochte gedeelten van die nummers, alsmede de percelen gemeente H., sectie A nummers 524 en 525 en gemeente X, sectie A nummer 532, voorzover eigendom van verkoper, om te komen van- en te gaan naar de W-dijk, uit te oefenen over de bestaande weg."

Tevens werd in gemelde akte van ruilverkaveling de navolgende erfdienstbaarheid van weg gevestigd, woordelijk luidend:

"299. Recht van weg, ten behoeve van kavel 39011 en ten laste van kavel 8034, krachtens ruilverkaveling."

Zoals u uit de tekst van de eerstgemelde erfdienstbaarheid kunt opmaken is deze erfdienstbaarheid van weg gevestigd ten behoeve van het onroerend goed plaatselijk bekend als H-dijk (...) te X en ten laste van het eerste gedeelte van de weg nabij de H-dijk welke behoort tot het park M-dijk, zulks om te komen van- en te gaan naar de H-dijk (voorheen genaamd W-dijk).

Dit gedeelte van de weg was ten tijde van de vestiging van gemelde erfdienstbaarheid eigendom van een particulier.

Aangezien de ruilverkavelingsdienst zeer secuur te werk gaat bij het opnemen van erfdienstbaarheden welke in stand moeten blijven en daarnaast in uitzonderlijke gevallen via de ruilverkavelingsakte nieuwe erfdienstbaarheden vestigt, kunnen we er van uit gaan dat de tweede erfdienstbaarheid is gevestigd ten behoeve van het onroerend goed plaatselijk bekend als H-dijk (...) te X en ten laste van de weg behorende tot het park M-dijk, zulks om te komen van- en te gaan richting R-weg.

Tot laatstgemelde conclusie moeten we wel komen daar gemeld onroerend goed H-dijk (...) reeds het recht van weg -zulks om te komen van- en te gaan naar de H-dijk- had verkregen bij de eerstgemelde gevestigde erfdienstbaarheid.

Krachtens deze twee gevestigde erfdienstbaarheden verzoek ik u de eigenaren van gemeld onroerend goed H-dijk (...) de mogelijkheid te verschaffen van hun rechten gebruik te maken.

Aangezien de weg d.m.v. hekken afgesloten is verzoek ik u de eigenaren een sleutel te geven.

Ik verzoek u namens mijn cliënten mij te berichten dat mijn cliënten als eigenaren van gemeld onroerend goed H-dijk (...) te X van de gevestigde erfdienstbaarheden van weg gebruik kunnen maken en hen z.s.m. de sleutel(s) van de hekken zult doen toekomen..."

4. Bij brief van 16 januari 1991 deelde het regiohoofd van SBB te Alkmaar aan verzoeker mee:

"...In aansluiting op mijn brief van 9 november 1990 bevestig ik u hierbij dat er in de akte van ruilverkaveling van 23 december 1970 sprake is van een erfdienstbaarheid ten behoeve van kavel 39011 en ten laste van kavel 08034. In principe betekent dit dat u ook overpad heeft over het deel van kavel 08034 dat naar de R-weg leidt. Ik ga ervan uit dat de op 2 november jl. gemaakte afspraak voor alle partijen een goede samenwerking mogelijk maakt..."

5. Bij brief van 15 februari 1996 schreef het regiohoofd van SBB aan verzoekers toenmalige gemachtigde, in vervolg op eerder met verzoeker gevoerde gesprekken en correspondentie:

"...Ook wat betreft het pad over de M-dijk naar de R-weg bestaat al een uitvoerige correspondentie en hebben diverse gesprekken plaatsgevonden tussen Staatsbosbeheer en de familie (van verzoeker; N.o.). Na een meningsverschil over het wel of niet bestaan van een recht van overpad in deze richting is bij wijze van compromis door Staatsbosbeheer besloten de familie (van verzoeker; N.o.) sleutels te verschaffen van de hekken die op de M-dijk staan zodat zij van deze route gebruik kunnen maken wanneer de uitweg naar de H-dijk onverhoopt voor autoverkeer versperd zou zijn..."

6. Verzoekers toenmalige gemachtigde deelde in reactie hierop bij brief van 22 april 1996 aan SBB mee:

"...Met betrekking tot de weg over de M-dijk naar de R-weg wil ik u erop wijzen dat ook op deze weg cliënt een recht van weg heeft. Indertijd is hierover een meningsverschil ontstaan omdat u het bestaan van een erfdienstbaarheid in twijfel getrokken heeft. Dat u bij wijze van compromis de sleutels van de hekken aan cliënt heeft verstrekt is pertinent onjuist. U was verplicht cliënt deze sleutels te verschaffen omdat cliënt een recht van weg heeft op de weg naar de R-weg..."

7. Het regiohoofd SBB Noord-Holland reageerde hierop bij brief van 8 mei 1996:

"...Terecht stelt u dat op de toegangswegen naar het perceel van uw cliënt erfdienstbaarheden van weg rusten met het bedoelde perceel als heersend erf. Uw cliënt heeft daarmee het recht om over de betreffende wegdelen naar zijn erf te rijden, hetgeen overigens door Staatsbosbeheer ook niet is ontkend..."

8. Verzoekers toenmalige gemachtigde schreef SBB vervolgens bij brief van 19 juni 1996:

"...Duidelijk is in ieder geval geworden dat beide partijen het eens zijn over het feit dat cliënt een recht van weg zowel naar de H-dijk als de R-weg heeft. U stelt weliswaar dat u dat niet ontkend zou hebben, maar tot 8 mei j.l. heeft u echter steeds volgehouden dat cliënt 'slechts' een recht van overpad zou hebben..."

9. Bij brief van 23 april 1997 deed het regiohoofd van SBB verzoekers toenmalige gemachtigde een voorstel om te komen tot een oplossing van het geschil tussen SBB en verzoeker met betrekking tot de verdeling van het onderhoud van de wegen door gebied M-dijk. Daarbij gaf hij onder meer aan:

"(...)

7. Naar mijn oordeel zou het beter zijn voor het bereiken van een adequate functiescheiding wanneer (verzoeker; N.o.) afstand zou doen van het recht op overweg ten aanzien van de M-dijk. Klaarblijkelijk is dit echter voor hem niet bespreekbaar. Daarom stel ik op dit punt voor dat uw cliënt het recht van overweg behoudt, maar dat hij zich jegens Staatsbosbeheer (contractueel) verplicht om ervoor zorg te dragen dat slechts in zeer

dringende gevallen verkeer met motorvoertuigen van en naar zijn erf plaatsvindt over de M-dijk, waarbij zulk gebruik van de M-dijk waar mogelijk tevoren wordt afgestemd met Staatsbosbeheer..."

10. In reactie hierop schreef verzoekers toenmalige gemachtigde op 21 mei 1997 aan SBB:

"...Met betrekking tot het voorstel kan cliënt zich absoluut niet verenigen met het feit dat cliënt afstand zou moeten doen van het recht van weg naar de R-weg (...). Zoals reeds aangegeven bij voorgaande correspondentie en besprekingen is het voor cliënt onbespreekbaar om dit recht van weg op te geven..."

11. SBB liet bij brief van 8 september 1997 aan verzoekers toenmalige nieuwe gemachtigde weten:

"...In haar voornoemde brief van 21 mei 1997 geeft mevrouw P. (verzoekers voormalige gemachtigde; N.o.) als reden voor het afwijzen van het voorstel van Staatsbosbeheer dat haar cliënt zich absoluut niet kan verenigen met het feit dat haar cliënt afstand zou moeten doen van het recht van weg naar de R-weg (...). Wanneer u de betreffende punten leest, zult u dadelijk kunnen concluderen dat aldaar juist wordt voorgesteld dat (verzoeker; N.o.) niet afstand doet van het recht van weg. Wellicht biedt dit klaarblijkelijk gerezen misverstand, althans het wegnemen daarvan, aanknopingspunten voor uw cliënt om alsnog met het voorstel van Staatsbosbeheer akkoord te gaan..."

12. Op 27 oktober 1997 vond ten overstaan van de president van de arrondissementsrechtbank te Alkmaar de behandeling plaats van een door verzoeker tegen SBB aangespannen kort geding. Daarin had verzoeker op grondslag van zijn recht van weg gevorderd dat de president zou bevelen dat SBB het nodige onderhoud aan de door verzoeker gebruikte wegen op het perceel van SBB zou moeten (laten) verrichten. De door verzoeker gevorderde voorzieningen werden door de president geweigerd op de grond, dat uit de ruilverkavelingsakte noch anderszins voor SBB een onderhoudsverplichting voor de betreffende wegen voortvloeide. In zijn vonnis van 6 november 1997 overwoog de president onder meer het volgende:

"1. De uitgangspunten

(Verzoeker, N.o.) bewoont met zijn gezin sedert april 1989 een woonhuis gelegen nabij de H-dijk te X, kadastraal bekend gemeente X, sectie F, nummer 87. Bij akte van ruilverkaveling d.d. 23 december 1970 is ten behoeve van de aan (verzoeker; N.o.) toebehorende kavel 39011 een recht van weg gevestigd ten laste van kavel 08034, thans anders genummerd en in eigendom van SBB. (Verzoeker; N.o.) oefent zijn recht van weg uit door het gebruik van de bestaande op het perceel van SBB gelegen wegen.

(...)

4. De gronden van de beslissing

4.1 Vast staat dat (verzoeker; N.o.) ter plaatse een "recht van weg" heeft ten laste van het perceel van SBB."

Verzoeker stelde tegen het vonnis in kort geding hoger beroep in bij het Gerechtshof te Amsterdam. Op de rolzittingen van 7 mei 1998 en 4 juni 1998 werd de zaak ambtshalve geroyeerd, met daarbij de aantekening dat de procedure middels een bericht aan de griffie weer op de rol zou kunnen worden geplaatst.

13. Op 29 juli 1998 schreef verzoeker aan SBB dat zijn recht van weg werd bemoeilijkt dan wel belemmerd ten gevolge van het feit dat SBB geen onderhoud verrichtte aan de overhangende bomen over de weg in de richting van de H-dijk. In zijn brief schreef verzoeker voorts:

"...Tevens verzoeken wij u langs deze weg om een sleutel van de nieuwe hangsloten die de weg door de M-dijk richting R-weg nu al sinds enige weken afsluiten. Wij verzoeken u dringend zeer spoedig ons deze sleutel ter hand te stellen aangezien wij ook naar deze kant een recht van weg hebben zoals ook rechter D. op 6 november 1997 uitgesproken heeft..."

14. In reactie hierop liet het regiohoofd van SBB Noord-Holland verzoeker bij brief van 30 juli 1998 onder meer het volgende weten:

"...Toegang M-dijk richting R-weg

Ten aanzien van uw opmerkingen inzake de toegankelijkheid van het deel van de M-dijk richting de R-weg wil ik u de bevindingen van de door Staatsbosbeheer uitgevoerde kadastrale recherche in herinnering roepen, welke tijdens het kort geding voor de arrondissementsrechtbank te Alkmaar zijn gepresenteerd. Daaruit bleek dat u uitsluitend beschikt over een volledig recht van weg in de richting van de H-dijk. Wellicht ten overvloede doe ik u hierbij een afschrift toekomen van de desbetreffende passages (1.2 tot en met 1.7) uit de pleitnotitie van de landsadvocaat. De conclusies naar aanleiding van de kadastrale exercitie zijn door de president in zijn vonnis niet weersproken. Op grond van het voorgaande ben ik dan ook niet met u van mening dat Staatsbosbeheer u de sleutels van het betreffende hek ter hand zou moeten stellen..."

15. Bij brief van 14 oktober 1998 kwam verzoeker op de kwestie van het hek terug en schreef aan SBB:

"...Zonder dat wij op de hoogte gesteld zijn, zijn op 7 juli 1998, de hangsloten op de hekken vervangen van de weg door het gebied M-dijk, waarover wij een recht van weg hebben. Gebied M-dijk, gelegen gemeente H. tussen de H-dijk en de R-weg.

Aangezien wij geen nieuwe sleutel hebben ontvangen, verzoeken wij binnen 5 dagen, hetzij aan ons een sleutel van de nieuwe hangsloten te verstrekken, hetzij deze sloten te verwijderen, opdat wij het recht van weg kunnen uitoefenen..."

16. Het regiohoofd SBB Noord-Holland reageerde hierop bij brief van 16 oktober 1998 als volgt:

"... Naar aanleiding van uw brief inzake het hek van het gebied M-dijk breng ik u mijn brief van 30 juli jongstleden in herinnering. In deze brief heb ik u reeds aangegeven dat ik, op grond van de kadastrale recherche die is uitgevoerd naar aanleiding van het door u aangespannen kort geding, van mening ben dat Staatsbosbeheer niet gehouden is u in het bezit te stellen van een sleutel van het hek. Gezien het nieuwe licht dat de kadastrale recherche en de uitspraak van de arrondissementsrechtbank hebben geworpen op de situatie van het gebruik van de M-dijk, ben ik niet voornemens u een sleutel van de betreffende hangsloten te verstrekken..."

17. Bij brief van 13 november 1998 schreef verzoeker aan SBB:

"...In antwoord op uw brief, d.d. 16 oktober 1998, kenmerk (...), vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Op mijn eerder verzoek tot het beschikbaar stellen van een sleutel, waardoor ik toegang heb tot M-dijk bent u gezien uw antwoord bij bovengenoemd schrijven niet bereid. Dit strookt niet met hetgeen de president van de rechtbank terzake mijn recht van weg heeft beslist.

Ik verzoek u thans en voor zover noodzakelijk sommeer ik u mij een sleutel te verstrekken, waardoor ik mijn recht van weg kan uitoefenen. Mocht ik deze sleutel niet binnen 5 dagen van u hebben ontvangen dan ben ik genoodzaakt rechtsmaatregelen te treffen..."

18. Bij brief van 25 november 1998 deelde het regiohoofd SBB Noord-Holland verzoeker mee geen aanleiding te zien op het eerder ingenomen standpunt terug te komen, aangezien verzoeker in zijn laatste schrijven geen nieuwe argumenten had aangevoerd.

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtformulering opgenomen onder **KLACHT** en naar de onder **A. FEITEN** opgenomen brieven van verzoeker van 29 juli 1998, 14 oktober 1998 en 13 november 1998.

C. Standpunt Staatsbosbeheer

1. In reactie op de klacht liet SBB onder meer het volgende weten:

"...Het erf van verzoeker is via twee wegen ontsloten naar de openbare weg. Via een brede, semi verharde oprijlaan van ongeveer 350 meter (hierna aan te duiden als: 'de oprijlaan') kan hij de H-dijk bereiken; via een deels onverhard recreatief voetpaadje dat de andere kant op loopt en ongeveer 1300 meter lang is (hierna aan te duiden als: 'het paadje') kan hij een ander pad bereiken dat uiteindelijk aansluit op de R-weg. De oprijlaan en het paadje zijn eigendom van Staatsbosbeheer en vormen tezamen de M-dijk. (...)

Staatsbosbeheer heeft het paadje eind jaren '80 afgesloten voor gemotoriseerd verkeer, waarbij een hek met een slot is geplaatst. Staatsbosbeheer heeft daarbij aan verzoeker toegestaan dat hij het paadje met zijn auto mocht gebruiken wanneer de oprijlaan naar de H-dijk voor autoverkeer versperd zou zijn; daartoe heeft hij in 1990 een sleutel van het hek ontvangen. Hierbij speelde een rol dat van de zijde van verzoeker werd gesteld dat zijn erf een erfdienstbaarheid zou hebben ten laste van het paadje.

Sedertdien bestaat er een slepend conflict tussen Staatsbosbeheer en verzoeker over het onderhoud en het gebruik van de M-dijk. Hierbij is onder meer sprake geweest van fysieke confrontaties tussen verzoeker en een derde die in opdracht van Staatsbosbeheer met schapen het betreffende deel van de M-dijk beheerde. Een en ander heeft er uiteindelijk toe geleid dat verzoeker een kort geding tegen Staatsbosbeheer heeft aangespannen en heeft verloren. Ter voorbereiding op deze procedure heeft Staatsbosbeheer een kadastraal onderzoek laten uitvoeren waaruit verrassenderwijs is gebleken dat verzoeker slechts aanspraak kan doen gelden op een erfdienstbaarheid ten laste van de oprijlaan maar niet - anders dan waarvan eerder werd uitgegaan - ten laste van het (gehele) paadje richting R-weg. Een en ander is namens Staatsbosbeheer betoogd ten overstaan van de president van de rechtbank te Alkmaar in aanwezigheid van verzoeker, waarbij Staatsbosbeheer in verband met deze onderzoeksuitkomst en de problemen rond het gebruik van het paadje het volgende in het vooruitzicht heeft gesteld:

"Na jarenlang trachten een oplossing te bewerkstelligen, is de goodwill bij Staatsbosbeheer op. Indien de rechter het standpunt omtrent de reikwijdte van de onderhavige erfdienstbaarheid deelt zal Staatsbosbeheer daaraan in zoverre uitvoering geven door het pad door de M-dijk voor gemotoriseerd verkeer definitief af te sluiten."

Hierbij blijkt uit de context dat als het bedoelde standpunt moet worden begrepen het standpunt van Staatsbosbeheer dat er geen erfdienstbaarheid bestaat ten laste van het gehele paadje en dat met het 'definitief afsluiten' wordt bedoeld dat ook verzoeker niet meer met zijn auto op het paadje mag komen. (...) De bovenbedoelde kadastrale onderzoeksresultaten zijn ter zitting niet betwist namens verzoeker; evenmin is dat nadien op welke wijze dan ook gebeurd, bijvoorbeeld door het oordeel van de rechter daarover te vragen. Wel kan uit verzoekers brief aan u worden opgemaakt dat hij zich ten onrechte nog steeds beroept op een recht van weg ten laste van het paadje.

De president van de rechtbank is in zijn vonnis uitsluitend ingegaan op het onderhoudsaspect en heeft zich verder niet uitgelaten over de reikwijdte van de erfdienstbaarheid. In zoverre heeft hij het standpunt van Staatsbosbeheer omtrent de beperkte reikwijdte van de erfdienstbaarheid niet verworpen; Staatsbosbeheer volhardt daarom in dit standpunt.

In 1998 is uit praktische overwegingen een reeks hekken in de beheerseenheid Y van Staatsbosbeheer van nieuwe sloten voorzien waarop één moedersleutel past, waaronder het hek op de M-dijk. Tegen de achtergrond van de uitkomsten van het kort geding, meer in het bijzonder de gebleken afwezigheid van een gebruikstitel in combinatie met de voortdurende problemen rond het gebruik van het paadje door verzoeker, is in juli 1998 besloten om aan verzoeker niet opnieuw een sleutel ter beschikking te stellen. Een en ander was, als gezegd, verzoeker bij het kort geding in het vooruitzicht gesteld..."

2. Als bijlagen bij zijn reactie zond SBB een aan de hand van de kadastrale situatie ter plaatse uitgewerkte overzichtskaart mee alsmede de pleitnotities zoals namens SBB uitgesproken tijdens de kort geding zitting voor de president van de arrondissementsrechtbank te Alkmaar op 27 oktober 1997. In deze pleitnotities werd onder meer aangevoerd:

"(...)

1.2 (...) Bij ruilverkavelingsakte van 23 december 1970 is ten behoeve van kavel 39011 en ten laste van - uitsluitend - kavel 08034 een recht van weg gevestigd. Het perceel 08034 behoorde en behoort in eigendom toe aan SBB; perceel 39011 behoorde ten tijde van de vestiging van het recht van weg toe aan de heer I. te IJmuiden. (...)

1.3 In de akte is door het Kadaster aangegeven dat kavel 39011 is hernummerd tot het perceel X F 87. Op enig moment is het perceel aan mevrouw W. verkocht. W. heeft het perceel op haar beurt in 1989 deels aan (verzoeker; N.o.) en deels aan de heer K. vervreemd (...); het perceel X F 87 is daartoe gesplitst in de percelen S. F nummers 319 en 320. Perceel F 319 is van K. (...); perceel F 320 is van (verzoeker; N.o) (...).

1.4 Niet alleen kavel 39011, te wiens behoeve het recht van weg is gevestigd, is hernummerd c.q. heringedeeld; hetzelfde geldt voor het dienende erf, kavel 08034. Uit dezelfde ruilverkavelingsakte blijkt namelijk dat deze kavel thans is het perceel H. P 515. (...) Feitelijk beslaat het perceel enerzijds de ontsluitingsweg naar de H-dijk en anderzijds een deel van de eigenlijke M-dijk. (...)

1.5 Het park M-dijk omvat naast perceel P 515, dat tot ongeveer het midden in het M-dijkpark loopt (...), ook nog andere percelen. Het restant wordt gevormd door perceel H. P 395 (...). Daarop volgt het L-vormige perceel, H. P 390, dat via een ander perceel dat overigens niet van SBB is, uitkomt op de R-weg. Voor de goede orde: de percelen P 395

en P 390 waren voorheen de ruilverkavelingskavels 07021 en 07019B. Op beide kavels rust, aldus de ruilverkavelingsakte, geen recht van weg. Dat blijkt overigens ook uit het (andere) Getuigschrift van inschrijvingen d.d. 7 oktober 1997 (...)

1.6 SBB heeft de kadastrale situatie van wegen c.q. paden in geschil, inclusief de splitsing van het "oude" perceel X F 87, uitgewerkt in een overzichtskaart (...). Deze kaart is aan de kadastrale gegevens gerelateerd en geeft een goed beeld van de verschillende elkaar opvolgende percelen. De belangrijkste daaruit af te leiden conclusie is dat perceel P 515 (de voormalige kavel 08034) het gehele pad c.q. weg naar de H-dijk omvat maar voor wat betreft de M-dijk slechts halverwege loopt. M.a.w.: het recht van weg, dat alleen op perceel P 515 rust, loopt in de richting van de R-weg juridisch en feitelijk gezien halverwege dood; de aanspraken van (verzoeker; N.o.) op een erfdienstbaarheid houden dus bij perceel P 395 op te bestaan.

Terzijde:

Tot dusverre was het steeds wat schimmig of er nu wel of geen erfdienstbaarheid richting R-weg bestond (...). Dit kort geding vormde voor SBB de directe reden om nu maar voor eens en altijd duidelijkheid te verkrijgen over de kadastrale situatie en de daaraan gerelateerde rechtspositie van partijen. Vandaar deze kadastrale exercitie.

Waar (verzoeker; N.o.) in de dagvaarding dus spreekt over een erfdienstbaarheid dat zich mede over de gehele M-dijk en tot aan de R-weg uitstrekt, ontbeert die stelling zowel feitelijke als juridische grondslag.

1.7 Gegeven de beperkte omvang van het recht van weg, voorzover betrekking hebbend op de M-dijk, is het zeer aannemelijk dat de erfdienstbaarheid die in 1970 is gevestigd en nadien niet meer is uitgebreid, enkel een ontsluiting beoogde te creëren naar de H-dijk. Dat is ook logisch want via deze ontsluiting wordt de openbare weg - vanuit het perceel van (verzoeker; N.o.) gezien - via de kortste - en voor gemotoriseerd verkeer ook best begaanbare - weg bereikt.

Vgl. in dit verband ook art. 5:74 BW, dat bepaalt dat de uitoefening van een erfdienstbaarheid - hier: het recht van weg - op de voor het dienende erf minst bezwarende wijze moet plaatsvinden.

(...)"

D. REactie verzoeker

In reactie op het verslag van bevindingen liet verzoeker onder meer het volgende weten:

"...Als enige aanvulling op de genoemde feiten en weergave van onze zienswijze het volgende punt: hetgeen wij missen is de vermelding van het belang wat wij hechten aan

het gebruik van ons recht van weg richting R-weg, ten eerste met betrekking tot het gebruik als voetpad en fietspad (tevens mogelijk onder het vaandel van het recht van weg) (vooral met het oog op het onderhouden van sociale contacten, aangezien de H-dijk geen fiets- en voetpad heeft en de weg zelf erg gevaarlijk hiervoor is), bovendien zijn wij bang dat de volgende stap voor Staatsbosbeheer het gehele afsluiten van het gebied zal zijn, wat niet mogelijk is ten aanzien van ons zolang wij een wettelijke doorgang hebben; en ten tweede de mogelijkheid om dit pad richting R-weg te gebruiken om onze paarden aangespannen (dus met rijtuig) te rijden. Bij de aankoop van ons huis waren deze bovengenoemde twee mogelijkheden (het daarvoor benodigde recht van weg zou en is wettelijk in de koopakte vastgelegd en wij hebben ons ook door de betreffende notaris terdege hierover laten voorlichten) voor ons doorslaggevende factoren.

(...)

Gaarne geven wij ook onze reactie op de brief van Staatsbosbeheer (zie onder **C. Standpunt Staatsbosbeheer**; N.o.):

(...)

(...), *"de bovenbedoelde kadastrale onderzoeksuitkomsten zijn niet betwist..., evenmin naderhand en is naar het oordeel van de rechter gevraagd..."*: de uitspraak van de rechter luidde dat er een recht van weg bestaat en riep dus geen verdere vragen op en de familie (van verzoeker; N.o.) twijfelt bovendien niet aan de rechtsgeldigheid van de notariële stukken. En aan de rechtsgeldigheid van een origineel door het regiohoofd van SBB ondertekende brief: Ook al zou het kadastrale onderzoek etc. van SBB juist zijn bevonden door een rechter (hetgeen niet gebeurd is, in de uitspraak is de rechter hier niet op ingegaan) dan nog heeft SBB "verzuimd" dit onderzoek tijdig in te stellen d.w.z. voordat zij per brief van 16 januari 1991 aan ons mededeelden dat er een erfdienstbaarheid c.q. een recht van weg richting R-weg bestaat ten gunste van de familie (van verzoeker; N.o.) en ten laste van SBB. Wij menen dat deze brief een wettig is en SBB naderhand niet zonder onze toestemming veranderingen hierin kan aanbrengen door wat voor reden of onderzoek dan ook, ze waren toch niet ontoerekeningsvatbaar op dat moment. Bovendien als een particulier ergens zijn handtekening onder zet is dat niet herroepbaar, maar een onderdeel van de Nederlandse Staat zou op een officieel brief door een bevoegd persoon (nb een regiohoofd!) niet aangesproken kunnen worden! (Zelfs ministers kunnen niet iets veranderen zonder een wijziging van de grondwet!)

Even onverklaarbaar vinden wij wat er gebeurt naderhand - zie o.a. brief SBB 15-02-96, brief (verzoeker; N.o.) 22-04-96, brief SBB 08-05-96, brief (verzoeker; N.o.) 19-06-96, brief SBB 23-04-97: Het feit dat SBB het recht van weg niet ter discussie stelt, maar wel meent het recht te hebben verregaande beperkende maatregelen, die nooit in een contract beschreven zijn, uit te vaardigen.

Terzijde: de houding van de familie (van verzoeker; N.o.) ten aanzien van het gebruik van het recht van weg is altijd geweest om op de minst bezwarende wijze van dit recht gebruik te maken, ze wensen echter geen regels opgelegd te krijgen die geen wettelijke achtergrond hebben, voor een verzoek staat de familie (van verzoeker; N.o.) altijd open.

(...)"

E. REactie STAATSBOSBEHEER

Staatsbosbeheer liet in reactie op het verslag van bevindingen het volgende weten:

"...De vraag over het al of niet bestaan van de onderhavige erfdienstbaarheid is al aan de orde sinds (verzoeker; N.o.) in 1989 zijn huis c.a. aankocht. Reeds op 7 juni 1990 zond het toenmalige districtshoofd van Staatsbosbeheer hem een nota waarin onder meer stond:

"Volgens mijn gegevens bestaat er slechts een erfdienstbaarheid van weg om te komen en te gaan naar de H-dijk"

In vervolg daarop zond (verzoeker; N.o.) op 11 juni 1990 een kopie van het deel van de koopakte waarin over de erfdienstbaarheden wordt gesproken. Staatsbosbeheer heeft vervolgens verder onderzoek gedaan bij het kadaster. Over de uitkomsten daarvan is op 22 juni 1990 een aangetekende brief verzonden, waarin onder meer staat:

"Naar aanleiding van uw verzoek is door één van mijn medewerkers navraag gedaan bij het kadaster naar de erfdienstbaarheden voor de M-dijk. Uit de akte blijkt dat er slechts sprake is van een erfdienstbaarheid ten behoeve van uw kavel 39011 en ten laste van kavel 08034. Zoals uit de bijlagen duidelijk wordt heeft dit slechts betrekking op een uitweg naar de H-dijk."

Tot de bijlagen bij deze brief behoorden kadastrale kaarten waarop is aangetekend dat het achterste gedeelte van het park M-dijk (percelen 07021 en 07019) aan de kant van de R-weg niet is belast met een erfdienstbaarheid. Vervolgens kwam de u reeds door (verzoeker; N.o.) toegezonden brief van notaris E. van 26 juni 1990. Op deze brief heeft Staatsbosbeheer gereageerd bij brief van 31 augustus 1990. Hierin staat onder meer:

"Uit de akte van ruilverkaveling d.d. 30 december 1970 blijkt dat er slechts sprake is van een erfdienstbaarheid ten behoeve van kavel 39011 en ten laste van kavel 08034. De kavels 07019 en 07021 die ook onderdeel uitmaken van de M-dijk worden

echter niet genoemd, waardoor een uitweg naar de R-weg niet mogelijk is."

Deze conclusie van Staatsbosbeheer was geheel correct. De beide door de notaris bedoelde erfdienstbaarheden zijn, wat hiervoor ook de reden moge zijn (titelzuiverende werking van de ruilverkaveling?), gevestigd ten laste en ten dienste van exact dezelfde percelen en zijn derhalve identiek. De inhoud van een erfdienstbaarheid wordt bepaald door de akte van vestiging. Ten aanzien van de vraag wat bij beide erfdienstbaarheden het dienend erf is laten de vestigingsakte uit 1964 en de ruilverkavelingsakte uit 1970 geen enkele ruimte voor twijfel: in beide gevallen gaat het (slechts) om kavel 08034. De opmerking van notaris E. (...) - die overigens bij het schrijven van de betreffende brief als partijnotaris optrad - kan geen stand houden, nu de strekking daarvan volstrekt in strijd is met het systeem van het goederenrecht: wanneer in casu de inhoud van de ruilverkavelingsakte voldoende duidelijkheid biedt, bestaat er geen enkele ruimte meer voor nadere interpretaties van de reikwijdte van de erfdienstbaarheid ("kunnen we er van uit gaan", "tot laatstgemelde conclusie moeten we wel komen") die afwijken van die akte.

Op 26 september 1990 zond (verzoeker; N.o.) een brief waarin hij om een sleutel van het hek verzocht. In vervolg daarop heeft Staatsbosbeheer bij brief van 9 november 1990 aan (verzoeker; N.o.), ter bevestiging van op 2 november gemaakte afspraken, een voorlopige vergunning verleend voor het berijden van de M-dijk naar de uitgang aan de R-weg indien de uitweg naar de H-dijk voor autoverkeer is versperd. Daarop volgde de brief van (verzoeker; N.o.) van 22 november 1990 met daarin onder meer de volgende passage:

"...is hier sprake van een erfdienstbaarheid ten laste van kavel 08034. Dit kavel loopt tot aan het eind van het beboste gedeelte van het park M-dijk. Aangezien alle drie de hekken zich op dit gedeelte bevinden, hebben wij recht op een sleutel, wat de heer G. mondeling bevestigd heeft."

Hierop heeft Staatsbosbeheer geantwoord bij brief van 16 januari 1991, welke brief u ook al door (verzoeker; N.o.) is toegezonden. Hierin wordt erkend dat (verzoeker; N.o.) in principe een overpad heeft over het deel van kavel 08034 dat naar de R-weg leidt. Dit is op zich niet helemaal gelukkig geformuleerd, maar spoort wel met de eerdere stellingname van Staatsbosbeheer dat die erfdienstbaarheid niet zover strekt dat daaruit het recht volgt om door het park M-dijk naar de R-weg te rijden, aangezien die erfdienstbaarheid 'ophoudt' bij de grens van kavel 08034. In de laatste zin van de bedoelde brief van Staatsbosbeheer wordt dan ook nogmaals gerefereerd aan de eerder gemaakte afspraak, te weten het gebruik van de M-dijk op basis van een vergunning, dus op basis van een persoonlijk recht en niet op basis van een zakelijk recht.

In zijn volgende brief van 1 februari 1991 bedankt (verzoeker; N.o.) Staatsbosbeheer voor de bevestiging van de erfdienstbaarheid. Gevreesd moet worden dat hij de brief van

Staatsbosbeheer aldus heeft begrepen dat de daarin verwoorde erkenning hem een zakelijk recht geeft om van en naar de R-weg te rijden. Mocht (verzoeker; N.o.) inderdaad hebben gemeend dat Staatsbosbeheer tot zijn standpunt was bekeerd, dan heeft hem uit latere correspondentie in ieder geval moeten blijken dat dat niet het geval was. Zie bijvoorbeeld de brief van Staatsbosbeheer van 21 mei 1992 waarin opnieuw een tijdelijke gebruiksvergunning wordt verleend en waarin dus geenszins sprake is van de erkenning van een zakelijk recht van erfdiensbaarheid.

Niettemin hebben (verzoeker; N.o.) en zijn successievelijke gemachtigden in de loop der jaren telkens opnieuw naar voren gebracht dat er een erfdiensbaarheid zou bestaan op basis waarvan (verzoeker; N.o.) gerechtigd zou zijn om van en naar de R-weg te rijden. Zo ook weer vanaf medio 1995 toen de discussie tussen Staatsbosbeheer en (verzoeker; N.o.) oplaaide over het onderhoud van het park M-dijk. Helaas hadden in de tussentijd bij Staatsbosbeheer diverse personele wisselingen plaatsgevonden, waardoor andere medewerkers bij het beheer van het park M-dijk betrokken waren geraakt die niet met de eerdere discussie bekend waren. Dit laatste gold ook voor het personeel van het hoofdkantoor van Staatsbosbeheer dat door (verzoeker; N.o.) in de discussie over het onderhoud werd betrokken: in de brief van (verzoeker; N.o.) van 19 mei 1995 wordt weer onomwonden beweerd dat er een overpad door het gehele park zou zijn. Doordat de discussie toen was gericht op de perikelen rond het onderhoud en niet zozeer op het bestaan van de erfdiensbaarheden heeft Staatsbosbeheer helaas verzuimd om op dat moment weer meteen eraan te herinneren dat er geen erfdiensbaarheid door het hele park bestaat. Staatsbosbeheer heeft zich zelfs op het verkeerde been laten zetten door mededelingen van (verzoeker; N.o.) en diens gemachtigde waardoor Staatsbosbeheer er zelf enige tijd ten onrechte vanuit is gegaan dat er inderdaad een overweg door het hele park M-dijk bestond. Zoals bekend is dit echter alsnog rechtgezet ten tijde van het kort geding.

Al met al kan Staatsbosbeheer, bij gebrek aan steekhoudende juridische argumenten die voor een andere opvatting pleiten, niet anders dan zijn standpunt, zoals weergegeven in de pleitnotities voor het kort geding, handhaven en conform dat standpunt handelen. (Verzoeker; N.o.) die dit standpunt al sinds 1990 kent, heeft hierop tot op heden nog nooit een inhoudelijke reactie gegeven, doch heeft slechts zonder enige motivering telkenmale volgehouden dat de betreffende erfdiensbaarheid wél bestaat. Gezien de aard van het geschil ligt het op de weg van (verzoeker; N.o.) om desgewenst deze zaak voor te leggen aan de burgerlijke rechter. Deze stap heeft hij reeds aangekondigd in zijn brief van 13 november 1998, maar die brief heeft geen vervolg gekregen, wellicht als gevolg van het conflict met zijn rechtsbijstandsverzekeraar. Wanneer de burgerlijke rechter tot het oordeel mocht komen dat Staatsbosbeheer het toch bij het verkeerde eind heeft, dan zal Staatsbosbeheer vanzelfsprekend naar die beslissing handelen en zo nodig de sleutel van het hek wederom aan (verzoeker; N.o.) ter beschikking stellen.

De in het bovenstaande aangehaalde correspondentie voeg ik, voor zover die niet reeds in uw bezit zijn, in kopie bij..."

Beoordeling

1. Verzoeker is sedert april 1989 eigenaar van een onroerende zaak, bestaande uit een woonhuis met tuin, erf en weiland, gelegen nabij de H-dijk te X, kadastraal bekend S. F 320. Dit perceel vormde voorheen tezamen met perceel S. F 319 het perceel X F87, voordien ruilverkavelingskavel 39011. Verzoekers erf is via twee wegen ontsloten naar de openbare weg. Via een brede semi verharde oprijlaan kan hij de H-dijk bereiken. Via een deels onverhard recreatief voetpad kan hij op een ander pad komen dat uiteindelijk aansluit op de R-weg. Zowel de oprijlaan als het recreatieve pad zijn eigendom van Staatsbosbeheer (SBB) en vormen tezamen de M-dijk door natuurgebied M-dijk. Het pad dat de aansluiting vormt op het recreatieve pad naar de R-weg is geen eigendom van SBB.

2. De in de openbare registers ingeschreven transportakte, waarbij verzoeker de eigendom van zijn onroerend goed verkreeg, verwees ter zake van gevestigde erfdienstbaarheden naar een ruilverkavelingsakte van 23 december 1970. Hierin zijn ten behoeve van kavel 39011 een tweetal zakelijke rechten gehandhaafd danwel gevestigd ten laste van kavel 08034, destijds en nog steeds in eigendom toebehorend aan SBB. Deze twee zakelijke rechten betreffen een recht van weg; het ene krachtens overschrijving en het andere krachtens ruilverkaveling. Verzoeker oefende het recht van weg uit door het gebruik van zowel de oprijlaan naar de H-dijk als van het recreatieve pad in de richting van de R-weg.

3. Verzoeker klaagt erover dat SBB het hek dat het recreatieve pad in de richting van de R-weg sedert eind jaren '80 voor gemotoriseerd verkeer afsluit, in juli 1998 heeft voorzien van nieuwe sloten en heeft geweigerd hem daarvan de sleutel te verstrekken. Verzoeker had vanaf 1990 (op vergunningsbasis) de beschikking over een sleutel van dit hek om van het pad gebruik te kunnen maken ingeval de oprijlaan naar de H-dijk voor autoverkeer versperd was.

Verzoeker stelt dat SBB hem door deze weigering belet zijn recht van weg in de richting van de R-weg uit te oefenen. Verzoeker beroept zich in dat verband op het vonnis van de president van de arrondissementsrechtbank te Alkmaar van 6 november 1997. Daarin deed de president uitspraak in een door verzoeker tegen SBB aangespannen kort geding, waarin verzoeker kort gezegd had gevorderd dat SBB het nodige onderhoud aan de oprijlaan en aan het recreatieve pad diende te verrichten. In zijn vonnis oordeelde de president dat verzoeker "ter plaatse een "recht van weg" heeft ten laste van het perceel van SBB".

4. SBB heeft besloten verzoeker niet opnieuw een sleutel van het betreffende hek ter beschikking te stellen, onder meer stellende dat - in tegenstelling tot hetgeen eerder werd gedacht - verzoeker geen volledig recht van weg in de richting van de R-weg heeft. SBB

heeft zich daartoe beroepen op de uitkomst van een kadastrale recherche, uitgevoerd in het kader van het hiervoor genoemde kort geding. Volgens SBB blijkt uit de kadastrale onderzoeksgegevens dat kavel 08034, thans genummerd H. P 515, enerzijds de gehele ontsluitingsweg van eisers erf naar de H-dijk beslaat en anderzijds slechts een gedeelte van de ontsluitingsweg (het recreatieve pad) door park M-dijk in de richting van de R-weg. Het vervolggedeelte van het recreatieve pad is kadastraal bekend H. P 395. Op dat laatste perceel rust volgens het kadaster geen erfdienstbaarheid. SBB stelt zich op het standpunt dat de kadastrale onderzoeksresultaten tijdens het kort geding noch nadien door verzoeker zijn aangevochten en dat de president in kort geding het standpunt van SBB aangaande de beperkte reikwijdte van verzoekers recht van weg niet heeft verworpen. Dit gegeven, tezamen met de voortdurende problemen tussen verzoeker en SBB rond het gebruik en onderhoud van (onder meer) het recreatieve pad, heeft SBB er toe gebracht verzoeker niet opnieuw een sleutel van het hek ter beschikking te stellen. SBB heeft in dat verband aangegeven dat hiermee uitvoering is gegeven aan hetgeen verzoeker reeds bij het kort geding door SBB in het vooruitzicht was gesteld.

4. Voorop gesteld dient te worden dat SBB als eigenaar van een perceel op grond van zijn eigendomsrecht op dat perceel in beginsel die maatregelen mag treffen die hij als eigenaar geraden acht. In dit verband kan hij besluiten het gebruik, of bepaalde wijzen van gebruik, van zijn eigendom door derden te beperken of te verbieden. Daarbij dient hij rekening te houden met rechten van derden die het eigendomsrecht beperken (zie achtergrond, onder 1.).

De president van de rechtbank Alkmaar heeft in kort geding vastgesteld dat verzoeker "ter plaatse" een recht van weg heeft. Daaraan kan echter niet zonder meer de betekenis worden gehecht die verzoeker daaraan wil geven. De president is wat betreft verzoekers recht van weg uitgegaan van een erfdienstbaarheid ten laste van "kavel 08034, thans anders genummerd". Ten laste van dit perceel heeft de president een recht van weg van verzoeker aangenomen. De president is in zijn vonnis niet ingegaan op de stelling van SBB dat kavel 08034, volgens het kadaster thans genummerd H. P 515, niet het gehele recreatieve pad over de M-dijk beslaat en verzoeker daardoor enkel recht van weg heeft over een gedeelte daarvan. Met SBB kan worden vastgesteld dat niet is gebleken dat deze stelling van SBB onjuist is. Hoewel het verzoeker gedurende enkele jaren is toegestaan gebruik te maken van het recreatieve pad teneinde (ingeval van versperring van de oprijlaan naar de H-dijk) de openbare weg (dat wil zeggen: de R-weg) te bereiken, behoefde SBB hierin geen reden te zien dit gebruik te blijven toestaan. Niet is gebleken van omstandigheden op grond waarvan verzoeker mocht verwachten dat de hem tot dan toe verleende toestemming zou worden gecontinueerd.

Bij het antwoord op de vraag of SBB er toe mocht overgaan verzoeker niet langer de beschikking te geven over de sleutel van het hek, dat het pad in de richting van de R-weg afsluit, is voorts van belang dat een bestuursorgaan, net als bij het nemen van besluiten, ook bij een feitelijke handeling recht moet doen aan publiekrechtelijke normen, zoals de

algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Daartoe behoren onder meer eisen van zorgvuldigheid en belangenafweging (zie achtergrond, onder 2.).

SBB heeft verzoeker tijdens de behandeling van het kort geding kenbaar gemaakt voornemens te zijn om, gelet op de beperkte reikwijdte van verzoekers recht van weg, over te gaan tot het voor gemotoriseerd verkeer definitief afsluiten van het recreatieve pad door de M-dijk. Verzoeker is met de afsluiting, zoals die in juli 1998 daadwerkelijk plaatsvond, dus niet rauwelijks geconfronteerd. Niet is gebleken dat verzoeker mocht verwachten dat SBB aan zijn voornemen geen uitvoering zou geven.

Afgezien van de overige problemen tussen SBB en verzoeker, kon SBB gelet op het voorgaande in redelijkheid beslissen verzoeker niet langer een sleutel te verstrekken van het hek, waarmee het recreatieve pad door gebied M-dijk is afgesloten.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Staatsbosbeheer, regio Noord-Holland, die wordt aangemerkt als een gedraging van Staatsbosbeheer te Driebergen, is niet gegrond.